

Pieniądz we współczesnym świecie

Kilka refleksji po lekturze książki

Song Hongbing, *Wojna o Pieniądz. Prawdziwe źródła kryzysów finansowych*, z chińskiego przełożył Tytus Sierakowski. Publikacja: Wydawnictwo Wektory, 2010.

Dr Piotr Karaś, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Katedra Bankowości
IPH, Tarnów 13 IX 2017

Z KSIĄŻKI

Song Hongbing - książki

- *Wojna o pieniądz* – w Polsce w 2010 – *Wojna o pieniądz: Prawdziwe źródła kryzysów finansowych*
- *Wojna o pieniądz 2* – w Polsce w 2011 – *Wojna o pieniądz: Świat władzy pieniądza*
- *Wojna o pieniądz 3* (2011)
- *Wojna o pieniądz 4* – w Polsce w 2016 – *Wojna o pieniądz 3: Epoka walczących królestw*
- *Wojna o pieniądz 5* (2013)

Ze wstępu

„[C]zy gospodarka chińska, niczym wielki lotniskowiec, który wypłynął w morze, będzie nawigować bez przeszkód. Czy w ciągu najbliższych 50 lat uda jej się utrzymać owo tempo i odważnie podążać naprzód? Jakie nieprzewidywalne czynniki mogą wpłynąć na kierunek i prędkość ruchu tego wielkiego lotniskowca?

Osobiście uważam, że największej i jednocześnie ukrytej przeszkody na drodze do chińskiego sukcesu gospodarczego należy szukać w miejscu, w którym mało kto się jej spodziewa: w możliwej wielkiej wojnie finansowej.

Od chwili przystąpienia Chin do WTO w 2001 roku i otwarcia chińskiego sektora finansowego na świat zagrożenie to z dnia na dzień rośnie. Powstaje więc pytanie: czy chiński system finansowy, funkcjonując w gospodarce coraz bardziej otwartej na świat, ma wystarczającą siłę, doświadczenie, narzędzia i metody finansowe, by skutecznie obronić się przed potencjalnym atakiem?

Dziś, w obliczu szybkiego rozwoju gospodarczego Chin, nie możemy ufać we własne bezpieczeństwo. Istnieją przecież kraje, które – sądząc, że potężne Chiny są zagrożeniem dla ich żywotnych interesów – mogą, niczym łódź podwodna, przypuścić na polu gospodarczym finansowy atak na chiński okręt, zmuszając chińską gospodarkę do zmiany tempa i kursu.

Otwarcie sektora finansowego dla kapitału zagranicznego stanowi niebezpieczeństwo znacznie większe niż, przykładowo, obecność amerykańskiej marynarki wojennej, z lotniskowcami włącznie, u brzegów Chin. (...)

Czy główną przyczyną rozpadu ZSRR była reforma polityczna, czy też raczej atak finansowy?”

Ze wstępu (cd.)

„Celem tej książki jest ukazanie historycznych dziejów wielkich machinacji i oszustw w świecie międzynarodowych finansów, a także ujawnienie sprawców tych wydarzeń, ich strategicznych celów i użytych metod. Chodzi zarazem o próbę odpowiedzi na pytanie, jak będzie wyglądał ewentualny atak finansowy na Chiny, oraz w jaki sposób Chińczycy mogliby stawić czoła próbom narzucenia obcej kontroli.

Choć wciąż nie widać dymu z pól bitewnych, wojna już się rozpoczęła.”

Z rozdziału drugiego

„Historia Stanów Zjednoczonych pełna jest przykładów międzynarodowych interwencji i spisków. Szczególne miejsce zajmują tu działania międzynarodowej finansjery. Stopień penetracji amerykańskiego rynku finansowego przez międzynarodowe banki i ich zdolność do podważania istniejącego ładu może budzić przerażenie, zwłaszcza, że najważniejsze fakty wciąż pozostają nieznane większości ludzi.”

„Jeśli więc tylko zostałby przywrócony system z prywatnym bankiem centralnym, gospodarka amerykańska, tak jak i gospodarki krajów europejskich, znalazłaby się pod całkowitą kontrolą banków.” s. 48

Z rozdziału trzeciego

„Od chwili założenia Rezerwy Federalnej w 1914 roku niezaprzeczalne fakty pokazują, że bankierzy kontrolują zarówno życie finansowe Ameryki, jak i sferę handlu oraz polityki. Tak było w przeszłości - tak jest i dziś. Wszyscy bankierzy z Wall Street wciąż utrzymują bardzo ścisłe związki z Rothschildami z londyńskiego City.” S. 85

Z rozdziału trzeciego (cd.)

„Wielu prezydentów ostrzegało przed cyklicznie powracającym niebezpieczeństwem ze strony elity finansowej; również wiele dokumentów Kongresu i stenogramów ze spraw sądowych precyzyjnie ukazuje i tłumaczy prywatny charakter Rezerwy Federalnej. Jednakże ilu Amerykanów, Chińczyków lub obywateli innych krajów zdaje sobie z tego sprawę? Oto najbardziej przerażający punkt całego problemu! Wierzymy, że „wolne i obiektywne”, potężne, media świata zachodniego pokazują nam prawdę. Okazuje się, że większość faktów składających się na prawdę jest celowo odfiltrowywana. A co na ten temat mówią powstające w USA prace z zakresu ekonomii? Nic, gdyż noszące nazwiska międzynarodowych bankierów fundusze badawcze wybierają dla przyszłych pokoleń podręczniki ekonomiczne o „zdrowej treści”. S. 89

Z rozdziału trzeciego i czwartego

„25 października 1914 roku Rezerwa Federalna oficjalnie rozpoczęła swoją działalność. Właśnie wybuchła I wojna światowa stwarzała nową, „wyborną” okazję. Przed udziałowcami Rezerwy rysowała się perspektywa nadzwyczajnego powiększenia posiadanego majątku.” s. 89 (...)

„Podsumowując: wybuch wojny (...) był odwlekany w nieskończoność, aż do momentu ustanowienia Rezerwy Federalnej.” s. 94

Z rozdziału piątego

„Gdy z perspektywy niemal wieku spoglądamy na te wydarzenia historyczne (Wielki Kryzys – PK), zadziwia nas niezwykła wiedza, instynkt i przenikliwość bankierów. Niewątpliwie należałoby zaliczyć ich do intelektualnej elity. Mamy tu wszakże do czynienia ze starannie wypracowaną metodą, świetną taktyką i planem, w którym wszystko było związane na ostatni guzik. Mimo to, aż do dziś większość ludzi całkowicie odrzuca myśl, że ich życie i los jest w istocie sterowany przez stojącą za kurtyną mniejszość.” s. 114

Z rozdziału szóstego

„(...) I na tym właśnie polega nadzwyczajność tej wyrafinowanej konstrukcji! Jej szczegółowy sposób funkcjonowania jest przejrzysty, oparty o metody naukowe i praktycznie pozbawiony wad. Prawdziwy „spisek” pojawia się dopiero na poziomie formułowania polityki. Najlepszym ilustrującym to przykładem są uderzające różnice rezultatów transformacji gospodarczej w Polsce i byłym Związku Radzieckim.

Profesor Uniwersytetu Harvarda Jeffrey Sachs, George Soros, poprzedni prezes Rezerwy Federalnej Paul Volcker, wiceprezes Citibanku Anno Ruding wspólnie przyrządzili owo lekarstwo - „terapię wstrząsową”.

(...) W rezultacie podczas przeprowadzanej w Polsce terapii szokowej zarówno amerykański Departament Skarbu, jak i międzynarodowi bankierzy ofiarowali znaczące i realne wsparcie, jeśli chodzi o finansowanie. Dzięki wielkiej „transfuzji” pieniędzy polska terapia szokowa zakończyła się pozornym sukcesem.

Przyszła kolej na „syberyjskiego niedźwiedzia”. Wpierw ekonomiczni chirurdzy położyli go na stole operacyjnym, dokonując cięcia otwierającego jego jamę brzuszną, a zaraz potem wcześniej obiecana amerykańska pomoc i finansowa „transfuzja” ze strony międzynarodowych bankierów zostały nagle wstrzymane. Śmierć pacjenta była nieunikniona. Trudno się dziwić, że profesor Sachs głośno broni się przed „niesprawiedliwymi oskarżeniami”, wszak przypadek Polski potwierdzał skuteczność jego metody operacyjnej, ale doszło do wypadku - chory „niedźwiedź” zaryczał w śmiertelnej konwulsji.

Faktycznie „sukces” polskiej terapii szokowej był pułapką, a spisek miał miejsce na poziomie tworzenia polityki, nie zaś na poziomie operacyjnym, co byli w stanie zrozumieć jedynie profesorowie Sachs i Stiglitz.” s. 153-154.

Z rozdziału ósmego

„Jak powszechnie wiadomo, kto zdobędzie monopol podaży określonego produktu, zyskuje możliwość generowania niebotycznych zysków. Pieniądz jest towarem, którego potrzebują wszyscy ludzie, a zatem, jeśli ktoś jest zdolny do zdobycia monopolu emisji pieniądza w danym kraju, wykorzystuje to jako metodę do zagarniania niczym nieograniczonych, gigantycznych zysków. Oto powód, dla którego od kilkuset lat międzynarodowi bankierzy wytyężają umysły, rozważnie przygotowują plany, gotowi na użycie wszelkich metod w celu zdobycia monopolu emisji waluty w określonym kraju. Ostateczną granicą ich dążeń jest zdobycie monopolu na emisję światowej waluty.” S. 193

Z rozdziału ósmego

„Należy mieć świadomość, że międzynarodowi bankierzy są grupą mającą bardzo specyficzne interesy. Nie okazują lojalności wobec żadnego ze światowych rządów, wręcz przeciwnie - kontrolują państwa i ich rządy. Na określonym etapie historii mogą wykorzystywać amerykańskiego dolara i siłę USA, jednakże, po zakończeniu przygotowań, w każdej chwili mogą dokonać ataku na amerykańską walutę, wywołując w ten sposób recesję porównywalną z Wielkim Kryzysem z 1929 roku, by przekonać bądź zmusić rządy narodowe do wyrzeczenia się ich suwerennych praw i wprowadzić systemy regionalnych rządów i regionalnych walut.” S. 192

Z rozdziału dziewiątego

„W procesie upadku krajów socjalistycznych w Europie Wschodniej Soros odegrał trudną do oszacowania rolę. W Polsce fundusz Sorosa istotnie przyczynił się do przejęcia władzy przez związek zawodowy NSZZ „Solidarność”, a także wpływał na trzech kolejnych polskich prezydentów. Soros, wraz z profesorem Harvardu Jeffreyem Sachsem, a także poprzednim prezesem Rezerwy Federalnej Paulem Volckerem, wiceprezesem Citibanku Anno Rudingiem, wspólnie przyrzadzili lekarstwo - „terapię wstrząsową” którą zaaplikowali polskiej gospodarce. Przypomnijmy, co mówił na ten temat sam Soros:

>>Wzięłem pod uwagę fakt, że zmiany w systemie politycznym mogą doprowadzić do poprawy sytuacji gospodarczej. Polska była miejscem, gdzie warto było spróbować. Przygotowałem szeroki wachlarz naprawczych środków gospodarczych, których trzy podstawowe to: twarda polityka monetarna, korekta strukturalna i przegrupowanie długu. Uważałem, że równoczesna realizacja tych celów będzie łatwiejsza niż rozłożenie tego procesu w czasie. Byłem obrońcą wymiany długu makroekonomicznego na udziały<<,, (George Soros, *Underwriting Democracy*, New York 1991).

Z rozdziału dziewiątego (cd.)

„Dokonywanie korekty w strukturze branż przemysłowych jest równoznaczne z przeprowadzeniem rozległej operacji na makroekonomicznym porządku gospodarczym, ale symultaniczne, celowe duszenie polityki monetarnej oznacza odmowę podania pacjentowi krwi zaraz po przeprowadzonej operacji. W takiej sytuacji końcowym efektem jest całkowita dezintegracja gospodarcza, ostra recesja w sektorze wytwórczym, bezpośredni spadek poziomu życia. Przemysł upada, firmy są zamykane bądź bankrutują. Rzesza ludzi traci miejsca pracy, pojawiają się nagłe wstrząsy i konflikty społeczne. Wówczas międzynarodowi bankierzy, za pomocą planu „zamiana długów na udziały” podczas wielkiej wyprzedaży po zredukowanych cenach, przypominającej kaszel krwią chorej gospodarki, swobodnie dokonują zakupu najważniejszych aktywów danego kraju.

Polska, Węgry, Rosja, Ukraina - wszystkie te państwa kolejno dotknęła bolesna utrata własnego majątku, co doprowadziło do tego, że od dwóch dekad ich gospodarki wciąż nie mogą odzyskać sił. Sytuacja tych państw całkowicie różni się od stanu, w jakim znajdują się małe, słabe, pozbawione możliwości oporu krajów Afryki i Ameryki Łacińskiej, albowiem zarówno Rosja, jak i kraje Europy Wschodniej dysponują w sumie potężną, trudną do zlekceważenia przez Amerykanów, siłą militarną. W takiej sytuacji mamy do czynienia w pierwszym w dziejach przypadku, w którym grupa dość silnych państw stała się ofiarą zorganizowanego rabunku.

Takie niszczenie ludzi i krajów za pomocą wyrafinowanych, bezkrwawych metod jest niewątpliwie najmocniejszym punktem strategii Sorosa. Ilustruje to prostą prawdę, że najskuteczniejszym sposobem unicestwienia danego kraju jest wprowadzenie w nim zamętu.” S. 212-213.

Z rozdziału dziewiątego (cd.)

„W rzeczywistości, w sercach Chińczyków nigdy nie brakowało intuicyjnego rozumienia prawdziwej wartości złota. (...) Kiedyś ludzie ponownie uświadomią sobie, że naturą pieniądza dłużnego jest wyłącznie notka „dług + obietnica”, a tak zwane bogactwo w dolarach jest tylko „rozrośniętym do maksimum kwitem *I owe you* oraz nieograniczoną obietnicą składaną wobec majątku. Zrozumieją również, że kwity te podlegają procesowi wiecznej dewaluacji, której szybkość zależy od stopnia chciwości stymulującego ich druk. Zdecydowana większość osób pozbawionych wiedzy o sprawach finansowych ostatecznie będzie potrafiła wykorzystać swoją intuicję oraz wiedzę potoczną, by wybrać „arkę Noego” dla odkładania swojego, wytworzonego w pocie i znoju, majątku - a będzie nią złoto i srebro.” s. 260

Z postłowia

„Chiny powinny przede wszystkim dokładnie rozważyć sposób, w jaki mogą zdobyć inicjatywę strategiczną w nadchodzącej światowej wojnie finansowej, by w ostatecznej fazie dokonać aktu stworzenia światowego „postdolarowego systemu”, zajmując w nim dominującą pozycję.

Pod koniec 2006 roku Chiny dokonują pełnego otwarcia na obszarze finansów. Międzynarodowi bankierzy od dawna już czekają w gotowości, a pozbawiona dymu i ognia wojna finansowa zbliża się nieubłagane. Tym razem ludzie nie ujrzą zamorskich okrętów, nie usłyszą huku armat i odgłosów śmierci z pól bitewnych, a mimo to ostateczny rezultat tej wojny zadecyduje o przyszłym losie Chin. Bez względu na to, czy Chiny uświadamiają sobie faktyczny stan rzeczy, czy są gotowe, znajdują się już w stanie niewypowiedzianej wojny. Wyłącznie wyraźna i precyzyjna ocena głównych celów strategicznych i kierunku natarcia międzynarodowych bankierów pozwoli na sformułowanie i realizację właściwej kontrstrategii.

Wielkiemu wejściu międzynarodowych bankierów do Chin przyświecają dwa fundamentalne cele strategiczne: kontrola emisji chińskiej waluty oraz dokonanie „kontrolowanego rozpadu” chińskiej gospodarki, aby w końcowej fazie utworzyć, sterowany przez oś Londyn-Wall Street, rząd światowy oraz usunąć ostatnią przeszkodę na drodze do światowej waluty. (...) Jeśli naszym celem jest uniknięcie całkowitej klęski, jedyną receptą jest wybór: „walczysz tak, jak chcesz, a ja walczę tak, jak ja tego chcę”. Nie wolno prowadzić tej walki zgodnie z regułami przeciwnika. To jest w dosłownym tego słowa znaczeniu, wojna o pieniądź, a przed jej uczestnikami stoi prosty wybór: zwycięstwo lub porażka. Jeśli Chiny nie chcą zostać podbite przez „Nowe Imperium Rzymskie”, muszą starać się rozbić przeciwnika tworząc nowy, racjonalny, światowy porządek walutowy.

Oto więc strategia przyszłości: „Mury są wysokie i solidne, zapasy ziarna obfite, mogę więc ogłosić się królem”. ” s. 276-277

Podsumujmy

- Mnóstwo faktów – chaos informacyjny, który ma – wg mnie – jeden cel: zrobić/pozostawić wrażenie, tj. wielokrotnie powtarzaną spiskową teorię dziejów:
Globalny, „odwieczny” spisek grupki bankierów przeciw światu
- Jedna przyczyna tłumacząca cały bieg historii – czy naprawdę historia jest tak nieskomplikowana?
- My dobrzy, oni źli
- Traktowanie gospodarki:
 - jako podporządkowanej państwu
 - jako formy oręża zbrojnego (najbardziej niebezpiecznego) - język militarny
- Czy rzeczywiście Chiny chcą wykorzystywać inne (pokojowe) instrumenty oddziaływania gospodarczego?
- Czy rzeczywiście tego boi się Zachód?
 - Oficjalne źródła anglojęzyczne – powszechnie dostępne
- Nota bene – formalne braki – ubogie źródła, brak analiz ekonomicznych – znikoma ilość tabel, wykresów.

JAK FUNKCJONUJE PIENIĄDZ?

Przypomnijmy: skutki powstania współczesnej bankowości centralnej wg Autora

„Podstawowym powodem, dla którego w ogóle stworzone Bank Anglii, była chęć zamiany prywatnego długu króla i jego dworu w wieczny dług państwowy pod hipotekę wpływów uzyskiwanych z podatków. W wyniku istnienia długu, Bank Anglii uzyskał wyłączone prawo do emisji państwowej waluty. W rezultacie król miał pieniądze na wojny i zabawy, rząd miał pieniądze na to, by robić to, co chce, a bankierzy udzielali gigantycznych, ale dobrze przemyślanych pożyczek, uzyskując znaczące wpływy z odsetek. Praktycznie wszystkich ten system zadowalał, skoro na koszty całej operacji składały się podatki ściągane od obywateli.”

Skutki powstania współczesnej bankowości centralnej wg Autora

Wyjątkowość tego projektu (utworzenia BoE - PK) polegała na bezwzględnym związaniu ze sobą emisji państwowej waluty i długu państwa. Kiedy powstawała potrzeba emisji nowych pieniędzy, jedynym wyjściem był wzrost zadłużenia państwa, co oznaczało, że całkowita spłata państwowego długu równałaby się zniszczeniu państwowej waluty. Rynek pozostałby bez pieniądza. W ten sposób rząd na zawsze został pozbawiony możliwości pełnej spłaty owego zadłużenia. Konieczność spłacania odsetek a także potrzeby wzrostu gospodarczego, w nieunikniony sposób doprowadziły do ogromnego wzrostu popytu na pieniądź. Pieniądze, w formie pożyczek, pobierane były w bankach. W rezultacie dług państwa mógł jedynie rosnąć, a zyski płynące z odsetek płaconych za pobierane pożyczki lądowały w portfelach bankierów. Natomiast ciężar spłaty owych odsetek ponosili jedynie zwykli ludzie. (...)

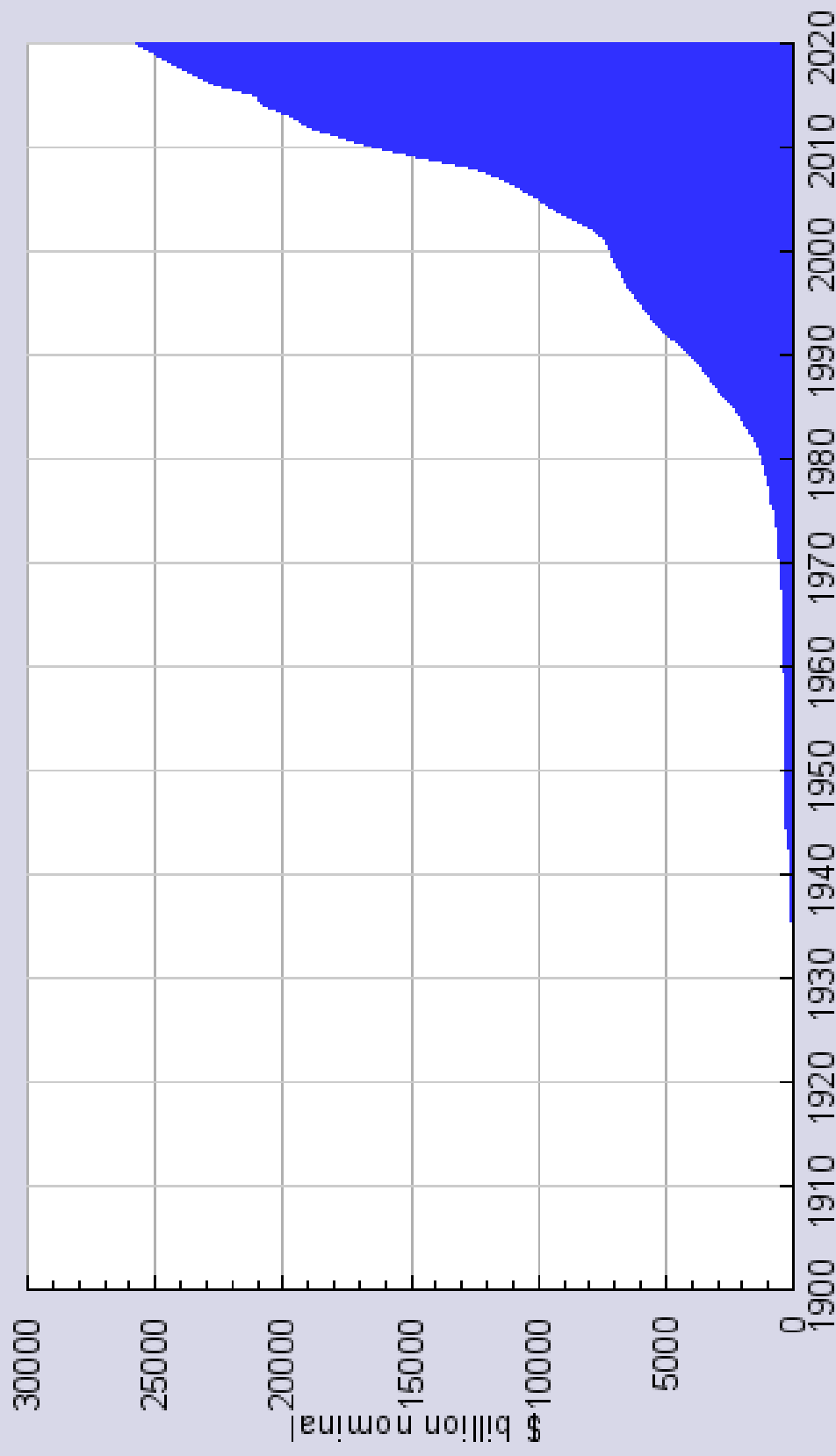
Czy w sytuacji, w której w grę wchodziła tak gigantyczna suma, ktokolwiek z rządzących miałby odwagę stanąć na drodze prywatnych banków - zwłaszcza jeśli konsekwencja mogłoby się stać ścięcie królewskiej głowy lub zamach na prezydenta?

Pieniądz a gospodarka

- Funkcje pieniądza
- Mechanizm powstawania pieniądza (kto jest stroną wymiany?) - (vide. S. 227nn)
 - towarowego – co ze standardem złota?
 - fiducjarnego
 - przymusowego
- Korzyści dla stron wymiany
 - Redystrybucja w skali mikro i makro (międzynarodowej)
 - bieżąca
 - międzyokresowa – czyli, czy dziś jest drożej, czy taniej niż jutro?
 - Zaspokojenie potrzeb (?)

**SŁOWO O FED – CZYLI CO TO
ZNACZY MIEĆ BANK (CENTRALNY)?**

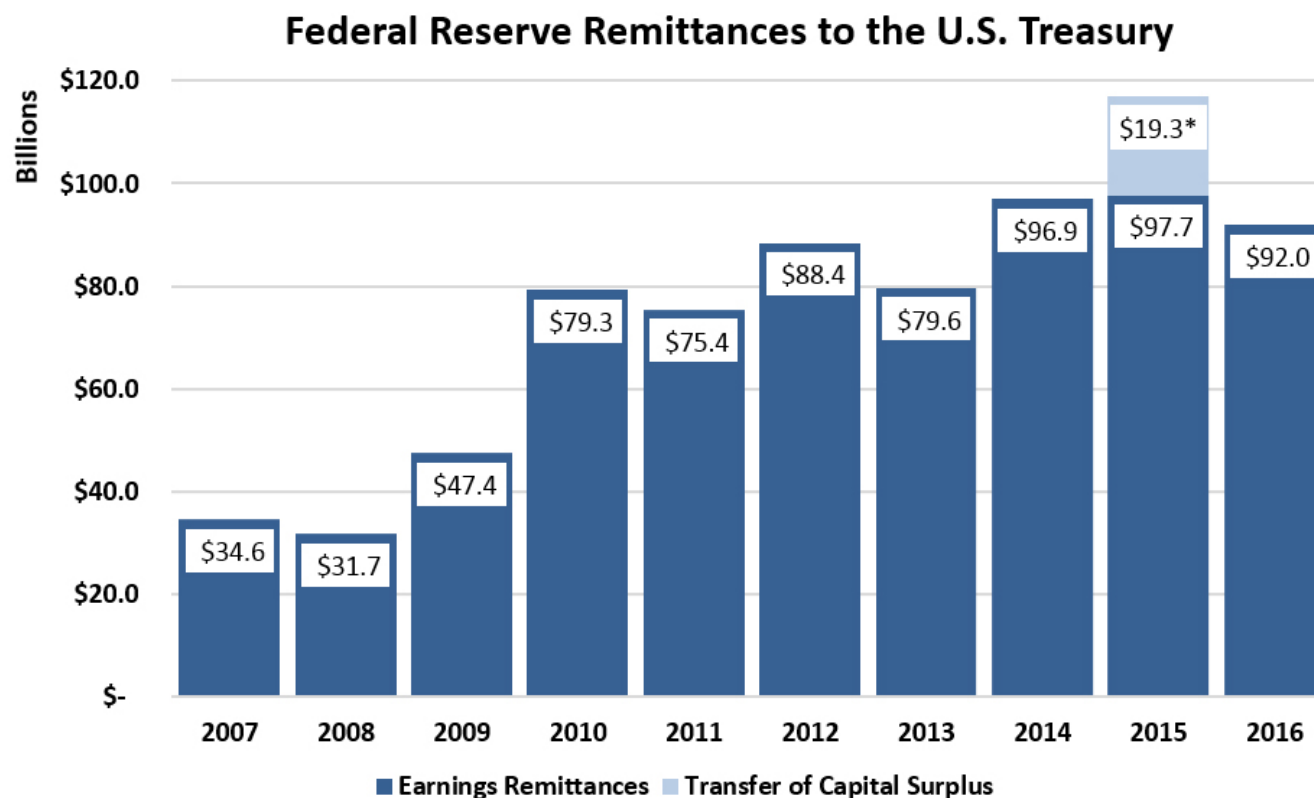
Gross Public Debt US from FY 1900 to FY 2020

Czy Fed kryje, że jest bankiem prywatnym?

Each state member bank must hold capital stock in the Richmond Fed in an amount equal to 6 percent of its combined capital and surplus (excluding retained earnings), with 3 percent paid in and the remaining 3 percent on call. The paid-in portion from our community banks currently earns an annual dividend rate of 6 percent.

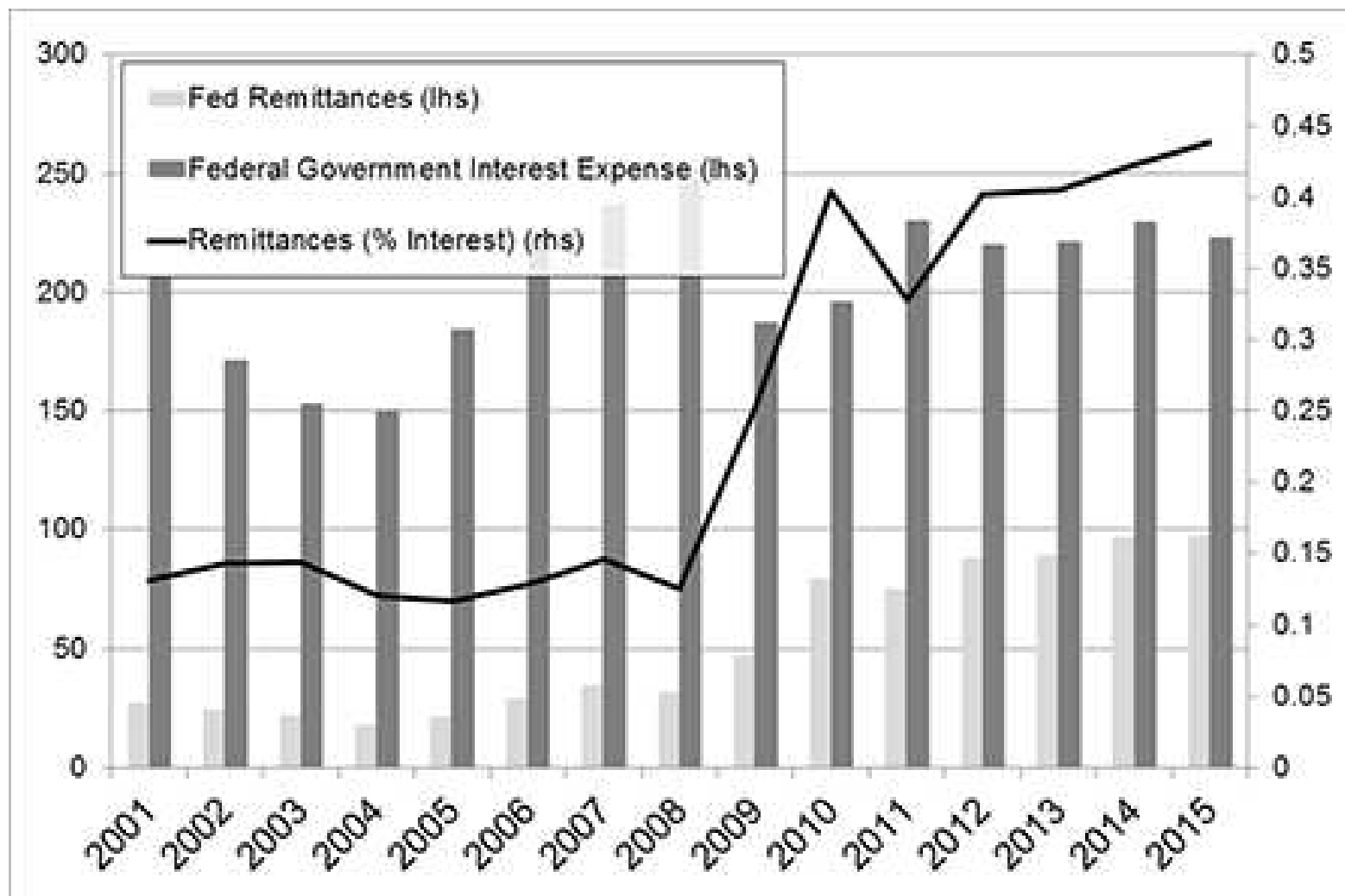
Fed: wpłaty do „budżetu państwa”

* The Reserve Banks transferred to the Treasury \$19.3 billion from their capital surplus on December 28, 2015, which was the amount necessary to reduce aggregate Reserve Bank surplus to the \$10 billion surplus limitation in the Fixing America's Surface Transportation Act (FAST Act) that was implemented via an amendment to the Federal Reserve Act.

Źródło: Fed, Federal Reserve Board announces Reserve Bank income and expense data and transfers to the Treasury for 2016, January 10, 2017, <https://www.federalreserve.gov/newsevents/pressreleases/other20170110a.htm>

Fed: wpłaty do „budżetu państwa”

Źródło: David Howden, The Cozy Relationship between the Treasury and the Fed, 02/04/2016,
<https://mises.org/library/cozy-relationship-between-treasury-and-fed>

The World's Biggest Public Companies

Rank	Company	Country	Sales	Profits	Assets	Market Value
#1	ICBC	China	\$151.4 B	\$42 B	\$3,473.2 B	\$229.8 B
#2	China Construction Bank	China	\$134.2 B	\$35 B	\$3,016.6 B	\$200.5 B
#3	Berkshire Hathaway	United States	\$222.9 B	\$24.1 B	\$620.9 B	\$409.9 B
#4	JPMorgan Chase	United States	\$102.5 B	\$24.2 B	\$2,513 B	\$306.6 B
#5	Wells Fargo	United States	\$97.6 B	\$21.9 B	\$1,943.4 B	\$274.4 B
#6	Agricultural Bank of China	China	\$115.7 B	\$27.8 B	\$2,816 B	\$149.2 B
#7	Bank of America	United States	\$92.2 B	\$16.6 B	\$2,196.8 B	\$231.9 B
#8	Bank of China	China	\$113.1 B	\$24.9 B	\$2,611.5 B	\$141.3 B
#9	Apple	United States	\$217.5 B	\$45.2 B	\$331.1 B	\$752 B
#10	Toyota Motor	Japan	\$249.9 B	\$17.1 B	\$412.5 B	\$171.9 B

Jak dochodowy jest biznes bankowy?

- [roe.xls](#)

**JAK DZIAŁA PIENIĄDZ
MIĘDZYNARODOWY?**

Losy juana (renmimbi)?

„Przez długi czas rozwój chińskiej gospodarki opierał się na kapitale zagranicznym. Gdyby nie polityka otwarcia państwa i przyciągania obcego kapitału, nie byłoby dzisiejszego sukcesu Chin. Jednak należy pamiętać, że kapitał równie dobrze może wybrać nie Chiny, lecz Indie - może wejść do danego kraju, ale może też w jednej chwili go opuścić. Tak więc strona zdolna do kontroli ruchu kapitałów faktycznie posiada władzę ustalania cen.

Światowe firmy, niezależnie od tego, czy plasują się w pierwszej setce czy pięćsetce największych przedsiębiorstw świata, bez względu na to, czy są hegemonem w branży motoryzacyjnej czy potęgą komputerową, muszą gromadzić środki finansowe. Pieniądze dla firmy są niczym powietrze i woda: nie może ich zabraknąć. W takiej sytuacji branża finansowa w stosunku do wszystkich innych branż i dziedzin w społeczeństwie pełni funkcję gospodarza. Ten, kto kontroluje przepływ pieniędzy, ten także może zdecydować o wzroście, recesji, przetrwaniu lub śmierci każdej firmy.

Międzynarodowym bankierom, którzy zmonopolizowali prawo emisji amerykańskiego dolara, wystarczyłby jeden telefon, gdyby wystąpiła potrzeba obniżenia ceny, dajmy na to, rudy żelaza przez jakąś australijską spółkę. Czy spółka nie potrzebuje środków finansowych? Gdyby nie zgodziła się na obniżkę ceny, to gdziekolwiek by się nie skierowała na międzynarodowym rynku finansowym, wszędzie napotykałaby ścianę. Mówiąc wprost, na światowym rynku papierów wartościowych spadek cen akcji bezpośrednio zmusiłby ową spółkę do błagania o litość. Maczugą branży finansów jest zdolność do odcięcia „dopływu ziarna” do każdej firmy w dowolnym momencie, aby zmusić ją do ustępstw.

Branża finansów danego kraju przypomina lotnictwo strategiczne. Pozbawione wsparcia z powietrza siły lądowe z pewnością wdałyby się w wyniszczającą i okrutną wojnę pozycyjną z innymi krajami, mogłyby wręcz podrzynać sobie gardła, unicestwiając się wzajemnie. Proponując coraz niższe ceny, zwiększałyby konsumpcję zasobów, co prowadziłoby do raptownego pogorszenia warunków pracy. Tak więc, mówiąc krótko, na światowym rynku brak władzy nad finansami oznacza brak władzy ustalania cen, to zaś decyduje o braku aktywnej władzy nad definiowaniem strategii gospodarczej kraju.

Oto właściwy powód, dla którego chińska waluta musi stać się walutą, w której przechowywane będą światowe rezerwy.” s. 274

Pieniądz międzynarodowy

- Kto może być emitentem?
 - Potęga gospodarcza (dolar)
 - Ustalenia polityczne (SDR)

Korzyści z posiadania waluty rezerwowej

- Popyt na walutę danego kraju
- Brak konieczności posiadania walut obcych
- Brak ryzyka kursowego
- Renta emisyjna
- Możliwość utrzymywania deficytu w handlu zagranicznym

Dylemat Triffina

- Jak pogodzić utrzymanie wartości pieniądza rezerwowego z zapewnieniem płynności w skali międzynarodowej w systemie złoto-dewizowym?
 - Za mało pieniądza – ryzyko niedoboru płynności w skali międzynarodowej
 - Za dużo pieniądza – ryzyko utraty wiarygodności

Udział walut międzynarodowych w rynku w 2013 roku

Funkcja	USD	EUR	YEN	Inne
Środek przechowywania wartości				
Alokacja OAR	61.2%	24.4%	3.9%	10.5%
Środek płatniczy i wymiany				
Obrót na rynku walutowym	43.5%	16.7%	11.5%	28.3%
Jednostka rozrachunkowa				
Reżim kursowy powiązany z daną walutą	53.8%	25%	0%	21.2%

Źródło: A. Benassy-Quere, *The euro as an international currency*, Documents de Travail du Centre d'Economie de la Sorbonne, 2015, p. 3

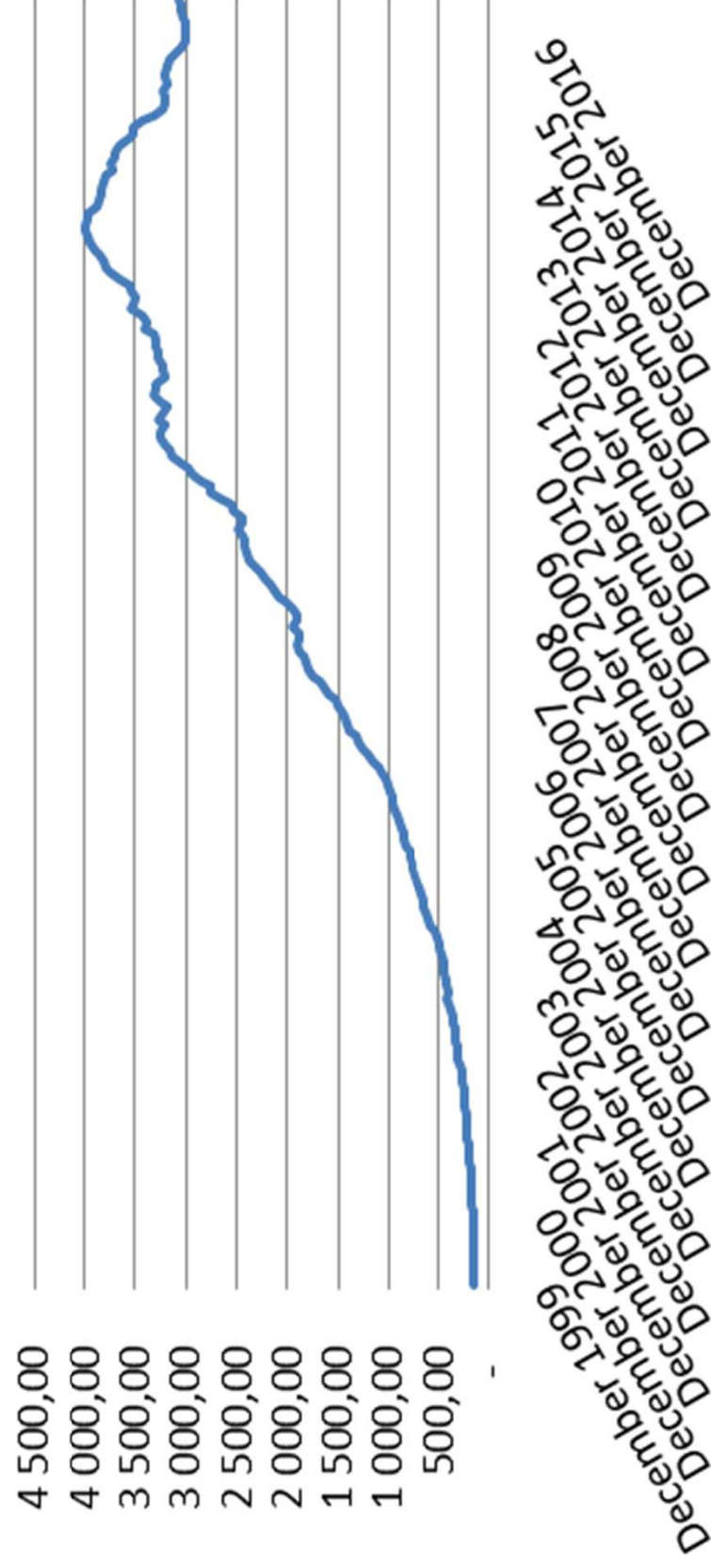
Jak się kontroluje kurs walutowy

- Urzędowo – zakaz wymiany walut
- Rynkowo
 - bezpośrednio – skup i sprzedaż (skutki dla gospodarki)
 - pośrednio – polityka pieniężna (skutki dla gospodarki)

Wojna walutowa

- „Chiny ostrzegają Trumpa, by nie doprowadził do >>wojny handlowej<<”
(<http://forsal.pl/swiat/bezpieczenstwo/artykuly/1064357,chine-ostregaja-trumpa-by-nie-doprowadzil-do-wojny-handlowej.html> 14 sierpnia 2017, 19:00)
- Po co się handluje?
 - Wzrost dobrobytu z tytułu wymiany
 - Zwiększenie wpływów gospodarczych i politycznych
- Komu to zagraża – krajowi „uzależnionemu” od wymiany handlowej/gospodarczej z zagranicą
- Wymiana handlowa (także przepływ kapitałów) jako instrument ekspansji gospodarczej i politycznej (?)
- Jak ograniczyć handel?
 - Urzędowo:
 - cła itp. (koszty i ryzyka – publiczne i prywatne)
 - inne ograniczenia w przepływie towarów – blokowanie handlu przez państwo trzecie (np. blokowanie szlaków handlowych)
 - kontrola kursu walutowego (koszty i ryzyka – publiczne i prywatne)
 - Rynkowo: zmiana tzw. *terms of trade* (polityka stóp procentowych)

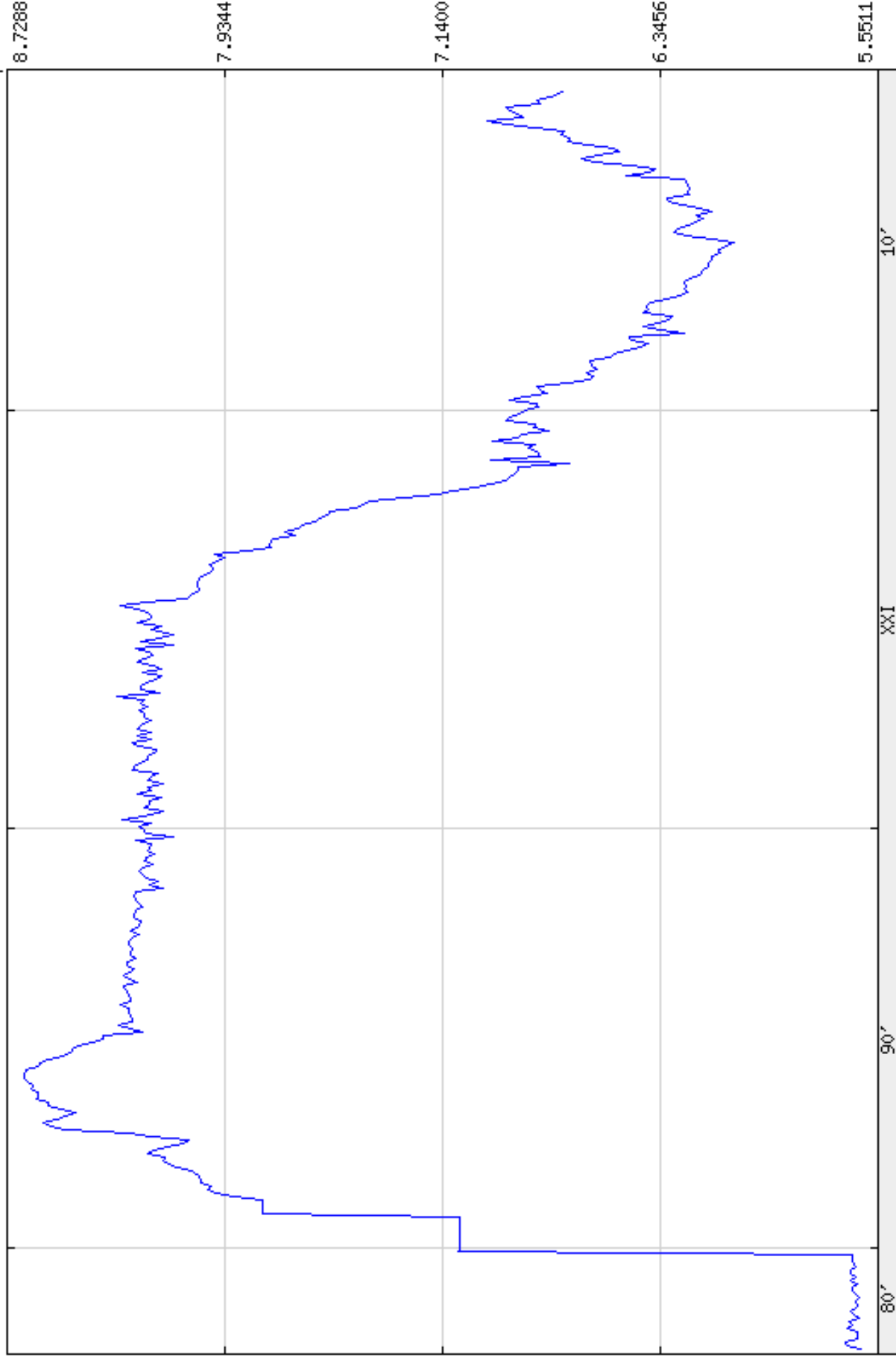
Chiny - oficjalne aktywa rezerwowe (mld USD)

USDCNY - 30 lat

11 Sie 2017 12:00 CET

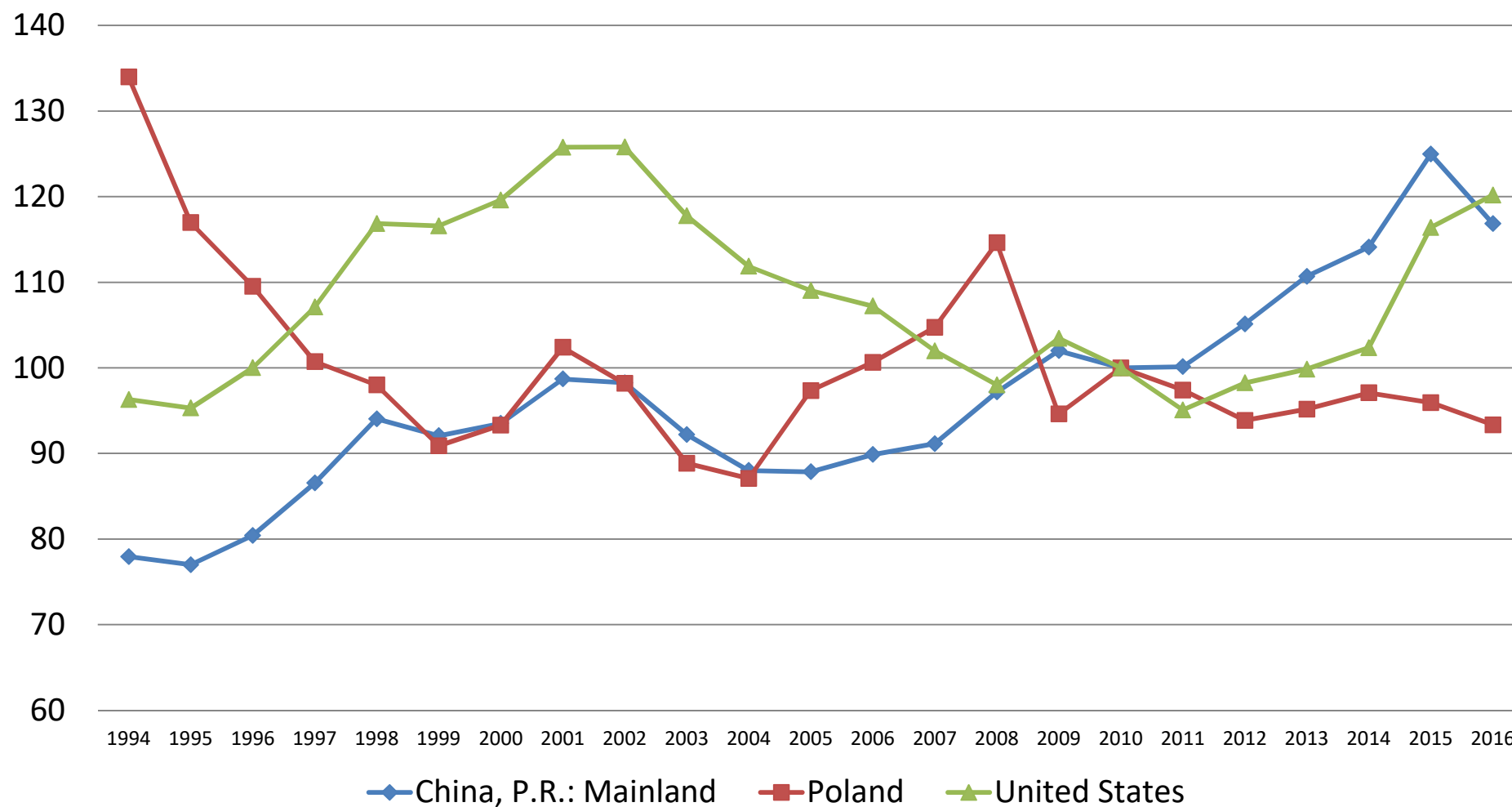
(C)Stooq

<https://stooq.pl/>

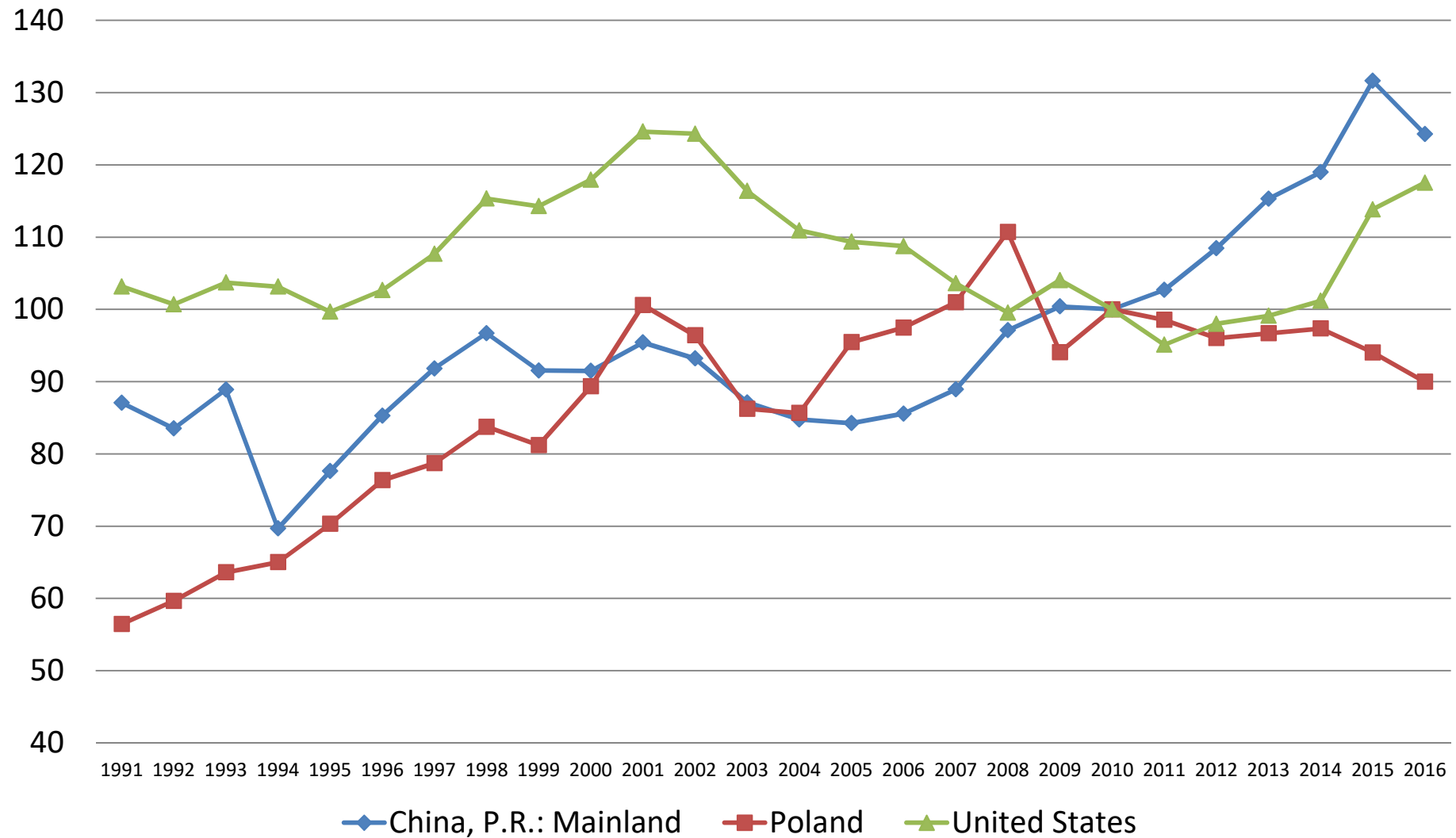
Interval Miesięczny

Nominalny efektywny kurs walutowy (2010 = 100)

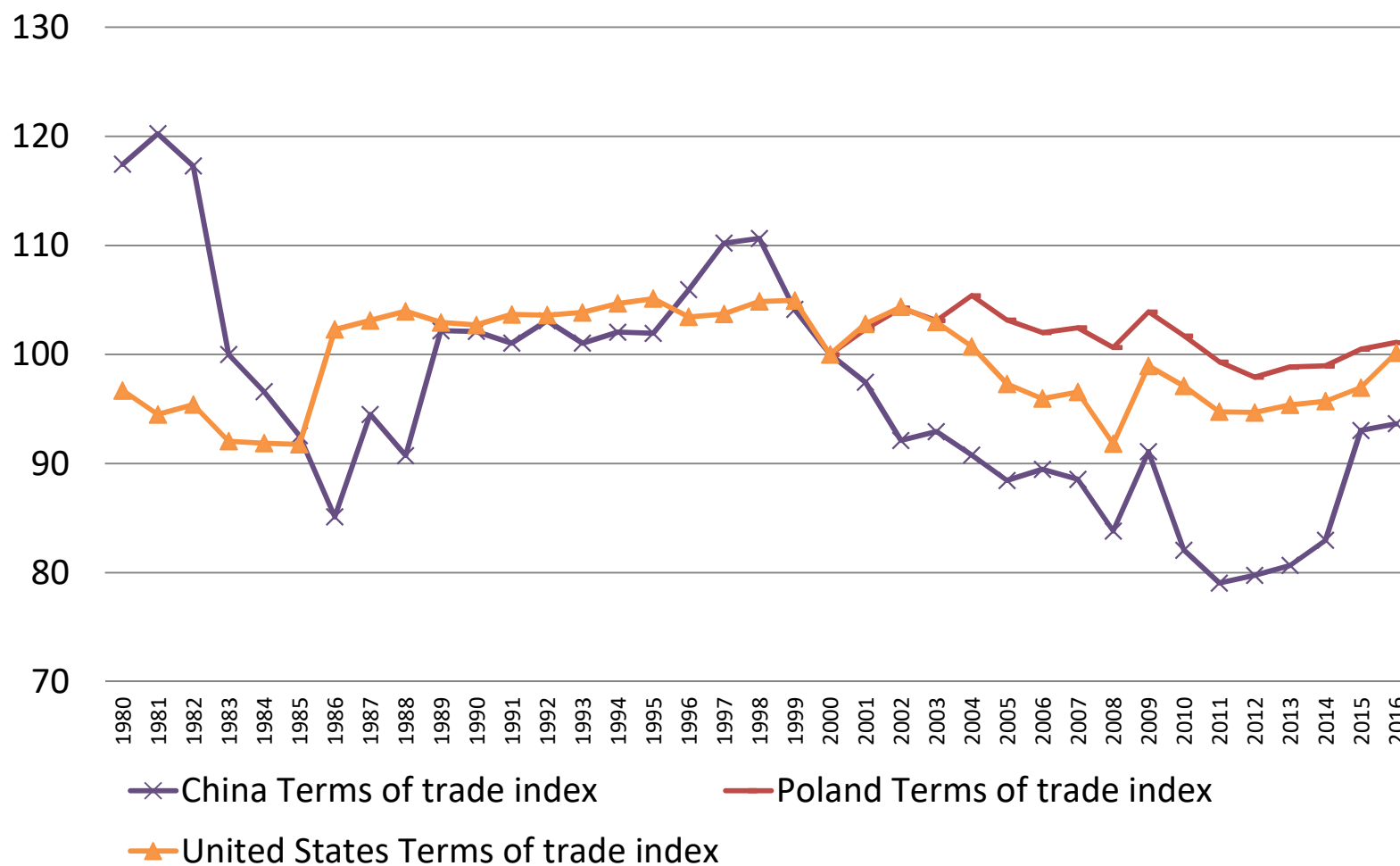
Źródło: IMF, <http://data.imf.org/regular.aspx?key=60998108>

Realny efektywny kurs walutowy (2010 = 100)

Źródło: IMF, <http://data.imf.org/regular.aspx?key=60998108>

Terms of trade (2000 = 100)

$$\text{Terms of trade} = \frac{\text{zmiana wartości (cena} \times \text{wolumen) eksportu}}{\text{zmiana wartości (cena} \times \text{wolumen) importu}}$$

**CZY DA SIĘ POMYŚLEĆ INNY
SYSTEM PIENIĘŻNY?**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ